

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

05 דצמבר 2010

ת"צ 5489-12-10 שיווק בע"מ נ' עיריית
באר שבע

אישור פתיחת חיק

مصادقة على تسجيل قضية

ניתן אישור כי ביום (נُصادق بهذا بأنه في يوم) 05 דצמבר 2010 בשעה (الساعة) 10:08 נפתח בבית משפט זה (سجلت في المحكمة قضية تحمل الرقم) ת"צ 5489-12-10 שיווק בע"מ נ' עיריית באר שבע.

יש להמציא את כתב הטענות הפותח לבעלי הדין שכנגד, בתוך 5 ימים, בדואר רשום עם אישור מסירה, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.

عليك تسليم لائحة الأدعاء للطرف الآخر خلال 5 أيام بالبريد المسجل مع وصل تبليغ إلا إذا أمرت المحكمة غير ذلك.

פסקי דין והחלטות מתפרסמים באתר האינטרנט של מערכת בתי המשפט בכתובת www.court.gov.il

05/12/2010

ת"צ 5489-12-10 שיווק בע"מ נ' עריית
באר שבע

מספר בקשה (رقم الطلب): 1

אישור על פתיחת בקשה
مُصادقة على تسجيل طلب

ניתן אישור כי ביום (تُصادق بهذا أنه في يوم) 05 דצמבר 2010 בשעה (بالساعة) 10:15 הוגשה בקשה מסוג (فُدم طلب من نوع): כללית, לרבות הודעה בקשה של תובע 1 כללית, לרבות הודעה אישור תובענה ייצוגית בחיק (بقضية) ת"צ 5489-12-10 שיווק בע"מ נ' עריית באר שבע.

מספר הבקשה הוא (رقم الطلب هو): 1.

בכל פנייה לבית המשפט בנוגע לבקשה זו, יש לציין את מספר הבקשה.
كل مراجعة للمحكمة المتعلقة في الطلب عليك أن تذكر رقم الطلب.

בענין:

א.מ. טכנולוגיות שיווק בע"מ ח.פ. 512654674
ע"י ב"כ עוה"ד עדי מוסקוביץ ואו שלומי אבני ואו אח' פלג, כהן, דויטש, מוסקוביץ - עורכי דין
מדרך מנחם בגין 52 תל אביב 67137
טל': 03-6372500; פקס: 03-6372520

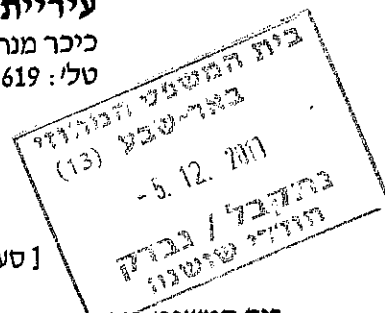
המבקשת;

- נגד -

עיריית באר שבע

כיכר מנחם בגין 1 באר שבע, 84100
טל': 08-6463619; פקס: 08-6276636

המשיבה;

בקשה לאישור תובענה ייצוגית

[סעיף 11 לתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו – 2006]

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת כדלקמן:

א. לאשר את הגשת התביעה המצורפת כתובענה ייצוגית, בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "חוק התובענות"). כתב התביעה ובקשה זו ביחד יכונן להלן: "התובענה".

העתק כתב התביעה מצורף ומסומן במלים: "כתב התביעה".

ב. לקבוע כי הקבוצה בשמה מוגשת התובענה (להלן: "הקבוצה") תכלול את כל מי שהמשיבה גבתה ממנו אגרת שמירה (להלן: "האגרה" או "אגרות השמירה"), בהתאם לחוק העזר לבאר שבע (שירותי שמירה, אבטחה ומיגון), התשס"ב-2002 (להלן: "חוק העזר"), ב- 24 החודשים שקדמו להגשת התובענה (להלן: "תקופת התביעה").

העתק חוק העזר מצ"ב **נספח 1**.

בתמצית, המשיבה גובה אגרות שמירה מחברי הקבוצה, בחריגה מסמכות, בחוסר סבירות, ובניגוד להנחיות משרד הפנים ולהלכה פסוקה (בג"צ 7186/06 מלינובסקי נ' עיריית חולון נבו (29.12.09)).
זאת הואיל והאגרה הותקנה והיא נגבית לכאורה למימון פעולות לשמירת הסדר והרכוש באזורי תעשייה או מסחר, שעל העירייה לממן מתקציב הארנונה השנתית.
לאחרונה אושרה תובענה ייצוגית נגד עירייה אחרת, בגין גביית אגרת שמירה דומה (ת"מ (ת"א) 139-07 איצקוביץ נ' עיריית נס-ציונה נבו (2.8.10)).

ג. לקבוע כי עלות התובענה הן כדלקמן:

1. עלות תביעה מדיני עשיית עושר ולא במשפט;
2. גביית תשלומי חובה בניגוד לחוק או בחריגה מסמכות;
3. עלות מתחום הפרת חובת תום הלב הכללית;
4. עלות מתחום המשפטי המנהלי;
5. עלות תביעה נזיקיות על-פי פקודת הנזיקין [נוסח חדש];

- ד. לקבוע כי התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לקבוצה - היינו עוולות, מעשים ואו מחדלים שהמשיבה ביצעה שלא כדין כלפי חברי הקבוצה בתקופת התביעה.
- ה. לקבוע כי הסעדים המבוקשים הם סעד כספי וסעד הצהרתי, כמפורט להלן:

(1) סעד כספי

השבת כל סכומי אגרות השמירה שהמשיבה גבתה מחברי הקבוצה בתקופת התביעה, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית עפ"י חוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה), תש"ס-1980 (להלן: "חוק הריבית").

(2) סעד הצהרתי נלווה

לקבוע ולהצהיר כי המשיבה אינה רשאית להמשיך ולגבות את אגרת השמירה.

- ו. להורות כי ההחלטה בבקשה זו ונוסחה יפורסמו בהתאם להוראות חוק התובענות הייצוגיות.
  - ז. לקבוע את שכר טרחתם של ב"כ המבקשת הח"מ וכן את גמול המבקשת בערכאה זו.
  - ח. ליתן הוראות נוספות בדבר הדיון בתובענה כפי שימצא לנכון בית המשפט הנכבד.
  - ט. לחייב את המשיבות בהוצאות הדיון בבקשה זו, לרבות שכר טרחת עורכי-דין ומע"מ בגינו כדין.
  - י. להתיר למבקשת ולחברי הקבוצה לפצל את סעדיהם, ביחס לחלק ההצהרתי. כל ההדגשות אינן במקור, אלא אם צוין אחרת במפורש.
- כל הטענות נטענות במצטבר ואו לחלופין, בהתאם להדבק הדברים והקשרם.

א. הרקע העובדתי

1. המבקשת מחזיקה במפעל לעיבוד שבבים (להלן: "הנכס") באזור התעשייה "עמק שרה" בבאר שבע, הנמצא בחלק הדרום מזרחי של העיר (להלן: "האזור").
2. המשיבה (להלן גם: "העירייה") הינה עירייה בהתאם לפקודת העיריות [נוסח חדש] (להלן: "פקודת העיריות"), ובתחום שיפוטה נמצא הנכס.
3. העירייה מחייבת וגובה מהמבקשת, לרבות בתקופת התביעה, אגרת שמירה בסך של כ- 4,951.8 ש"ח לשנה (קרו). האגרות נדרשות ונגבות על-ידי העירייה ביחד עם חיובי הארנונה. העתק קבלות לדוגמה על תשלום אגרה מצ"ב כנספת 2.
4. ככל הידוע למבקשת, העירייה אינה גובה את האגרה מכלל המחזיקים בנכסים בעיר, כל שכן מהמחזיקים בנכסים למגורים, אלא רק בגין נכסים באזור שבו נמצא הנכס ואולי גם באזורים נוספים.
5. יצוין, כי בשנת 2007 (באמצעות החברה העירונית), העירייה הצדיקה את גביית האגרה ואף נקיטת הליכי גביה נגד מי שאינו משלם, במיגון וייצוב אזורי התעשייה, ובירידה בפעילות העבריינית באזור. העתק מתשובת העירייה מיום 27.5.07 מצ"ב כנספת 3.
6. בהערת אגב יצוין, כי שירותי השמירה שהעירייה מספקת לאזור, ככל שהיא מספקת כאלה, כנראה שאינם מספקים, עד כי המבקשת נאלצה לשכור שירותי שמירה נוספים.

7. מדוחות כספיים של העירייה שפורסמו באתר האינטרנט שלה עולה כי בשנת 2008 העירייה גבתה אגרות שמירה מחברי הקבוצה בסך כולל של כ- 735,000 ש"ח. הנתונים לשנים 2009-2010 (תקופת התביעה), שהם בוודאי גבוהים יותר, עוד לא פורסמו (ככל שידוע למבקשת) והם מצויים מטבעם בידי העירייה. העתק הקטע הרלבנטי מתקציב העירייה לשנת 2008, מצ"ב כנספת 4.

ב. הרקע המשפטי

8. העירייה, כרשות מקומית שהוקמה מכוח החוק, אינה רשאית לפעול אלא רק במסגרת הסמכויות שהוקנו לה בהוראות החוק המסמיך. זהו "עקרון חוקיות המינהלי" [ב. ברכה משפט מינהלי כרך א' (התשמ"ז) עמ' 35; א. וינוגרד רשויות מקומיות כרך א' מהדורה 5 1998].

9. זאת בפרט לגבי תשלומי חובה, שהעירייה אינה רשאית לדרוש ולגבות, אלא רק אם וככל שקיימת לכך הסמכה מפורשת בחוק. כך גם מתחייב מהוראות סעיף 1 לחוק יסוד: משק המדינה:

"מסים, מלוות חובה ותשלומי חובה אחרים לא יוטלו, ושיעוריהם לא ישונו, אלא בחוק או על פיו; הוא הדין לגבי אגרות".

ב(1) חוק העזר לשמירה

10. ביום 23.7.02 התפרסם חוק העזר לבאר שבע (שירותי שמירה, אבטחה ומיגון), התשס"ב-2002. בפתחו נאמר כי הותקן מכוח סעיף 250 לפקודת העיריות, הוא הסעיף הכללי מכוחו מתקינה הרשות המקומית חוקי עזר, כדי לאפשר לה לבצע דברים שהיא נדרשת או מוסמכת לעשות. כאן נזכר גם את סעיף 251 לפקודת העיריות, המסמיך את העירייה לכלול בחוק העזר, שהותקן בהתאם לסעיף 250, הוראות בדבר תשלום היטלים או אגרות לכיסוי הוצאותיה הכרוכות בדבר.

11. משמעות העובדה כי מדובר בסעיפי הסמכה כללית היא שרק אם וככל שישנו דין המסמיך במפורש את העירייה להקים מיליציה חמושה או כוח שיטור עירוני לשמירת הסדר, הציבור והרכוש, רשאית היא להתקין חוק עזר בהקשר זה ולכלול בו תשלום חובה.

12. בסעיף 1 לחוק העזר הוגדרו בין היתר המונחים הבאים:

"אגרה" – אגרת שירותי שמירה;

"אזור" – כל אחד מאזורי התעשייה או המסחר, שהחליטה העירייה להחיל לגביו את חוק עזר זה;

"אזורי תעשייה או מסחר" – אזורים בבאר שבע המשמשים או מיועדים לשמש לתעשייה או למסחר או לשניהם, כפי שיוחלט בידי העירייה ויפורסם בהתאם לחוק עזר זה;

"שירותי שמירה" – שכירה כדין של שירותי שמירה ואבטחה מגוף העוסק בתחומים אלה".

13. תכלית האגרה עולה מסעיף 2 לחוק העזר, אשר "מרשה" לעירייה להפעיל שירותי שמירה, כדלקמן:

"העירייה רשאית להפעיל שירותי שמירה לשם הגברת הביטחון או שמירת החיים והרכוש באזורי תעשייה או מסחר".

14. בהתאם לסעיף 4 לחוק העזר, מחזיק של נכס באזור שהעירייה החליטה עליו שהוא "אזור" כמשמעו בחוק העזר, ישלם בשל כל נכס שהוא מחזיק את אגרת השמירה בתעריפים הקבועים בתוספת:

"מחזיק של נכס באזור שלגביו חל חוק עזר זה, ישלם לעירייה אגרה בשל הנכסים שבהחזקתו, בשיעורים ובמועדים כפי שנקבעו בתוספת".

15. בסעיף (א) לתוספת לחוק העזר נקבע תעריף אחד עבור כל סוגי הבנינים באשר הם, ותעריף נוסף עבור כל מ"ר קרקע שאיננה בנויה.
16. בסעיף (ב) לתוספת נקבע כי האגרה תשולם עד המועד שייקבע בהודעה שתשלח העיריה למחזיק. בהקשר זה נקבע בסעיף 7 לחוק העזר, כי העיריה תמציא הודעות למחזיק, על שיעורי האגרה ומועדי תשלומה, באופן שעליו היא תחליט.
17. מצינו אם כן, כי מדובר באגרה המוטלת לפי רצונה של העיריה ושלא על כלל המחזיקים בנכסים.

ב(2) חוזרי מנכ"ל משרד הפנים

18. חוק העזר הותקן בשנת 2002, על רקע המצב הבטחוני של תקופת האינתיפאדה השניה "אל אקצה", שלכאורה הוביל רשויות מקומיות (לא כולן) להתקין חקיקת-עזר למימון הוצאות בטחוניות חריגות, כדי למנוע פעילות חבלנית עויינת (להלן גם: "פח"ע").
19. בהתאם לחוזרי מנכ"ל משרד הפנים 4/2002 ו- 10/2004, אגרות אלה נועדו לפרק זמן מוגבל ולכיסוי הוצאות בטחוניות חריגות, ולא למימון שמירת הסדר הציבורי, הרכוש, או אבטחה שגרתית, שעל העיריה לממן מתקציב הארנונה הכללית. משרד הפנים הורה לרשויות המקומיות לבסס את אגרות השמירה על תחשיב, האומד את הוצאות הבטחון המיוחדות מול ההכנסות הצפויות מהגביה, כשירות כשירות זמני מטבעו, שנחיצותו ועלויותיו ייבחנו מעת לעת. בהמשך, בחוזר מנכ"ל משרד הפנים 3/2006 הוטלה חובה נוספת, לבחון מחדש את התעריפים הקבועים בחוקי העזר, אחת לחמש שנים.
- העתק חוזר 10/2004, אליו מצורף גם חוזר 4/2002, מצ"ב כנספח 5.
- העתק חוזר 3/2006 מצ"ב כנספח 6.
20. ואכן, בחוזר 4/02 הודגש כי האגרות מיועדות לממן מרכיבי שמירה ובטחון מיוחדים ומעבר למרכיבי בטחון הממומנים ממקורות כספיים חיצוניים (כגון מערכת החינוך, משק לשעת חירום (מל"ח), שירותי כיבוי אש, וכדומה). בחוזר זה נקבע כי רשות מקומית החפצה לגבות אגרת שמירה, צריכה להכין תכנית שמירה ואבטחה, שתבטיח את מתן השירות לכלל התושבים והנכסים, וגם תחשיב שיכלול את שטח הנכסים הכולל שיחויב. ובלשון החוזר:

"על רשות מקומית המבקשת לקבוע או לעדכן אגרת שמירה ואבטחה להכין תכנית שמירה ואבטחה אשר תבטיח את מתן השירות לכל התושבים והנכסים ולהכין תחשיב אשר יכלול פירוט עלויות ופירוט סך כל הנכסים שיחויבו באגרה (אם החיוב הוא לפי נכס) או שטחם הכולל (אם החיוב הוא לפי שטח הנכס)".

21. משרד הפנים אף הדגיש שם, כי לא יכיר בעלויות אבטחה צמודה למתקנים עסקיים. ובלשון חוזר:

"במסגרת בדיקת החישוב של האגרות, לא יכיר המשרד בעלויות אבטחה צמודה למתקנים עסקיים, מוסדות חינוך ומוסדות ציבור". (הדגש במקור, הח"מ)

22. בהמשך, בסעיף 2 לחוזר מנכ"ל מסי' 10/04 חזרה ההערה המקדמית, כי מכיוון שהעיריה היתה רשאית כל השנים לספק ולממן שירותי שמירה ואבטחה מכספי הארנונה, הרי שמתן אישור למימון פעולות שמירה כדבר שבשגרה, באמצעות היטל שירותי שמירה, פירושו העלאה עקיפה של הארנונה הכללית בניגוד לחוק, ולפיכך, בשנת 2002 התכוון משרד הפנים להסכים למימון הוצאות בטחוניות חריגות הנובעות מהמצב הבטחוני, באמצעות היטל שמירה (גם אם כינויו "אגרה") ולזמן מוגבל.

23. בסעיף 4 לחוזר 10/04 נמנו שיקולים לבחינה פרטנית של האגרות, ובכלל זאת האם מדובר בהוצאה הנובעת מהמצב הבטחוני, או להבדיל, מהוצאה הנובעת מצרכים שוטפים שאינם נובעים דווקא ממנו ואשר אמורים להמשיך ולהתבסס על כספי הארנונה. ובלשון הסעיף:

"לא יוכרו הוצאות לאבטחה, שאינה נובעת מטעמים ביטחוניים (פח"ע), אלא נובעת מטעמים של שמירת רכוש ובנינים, כדוגמת השמירה שנעשית בשעות שאינן שעות הפעילות של מוסדות החינוך והציבור. עם זאת, במידה ומדובר באבטחה בעלת מטרות משולבות (סיירת בטחון, מוקד בטחון), ניתן יהיה להכיר בחלק יחסי של ההוצאות תוך ניכוי החלק שהוצא לשמירת רכוש ובנינים".

24. בסעיף 6 לחוזר 10/04, שעסק בתוקף חוקי העזר, הודגש כי מדובר בחקיקה זמנית, לשירות זמני מטבעו עקב מצב בטחוני חריג. לכן, על הרשות המקומית: "לתחום את תקופת תוקפו של חוק העזר, לטווח הזמן שבגיבו הוכן ואושר התחשיב, שעל בסיסו נקבע שיעור ההיטל, ועל בסיס השינויים הצפויים".

25. בסעיף 9 לחוזר 10/04 נקבע כי יש להוסיף סעיף בחוק העזר, לפיו כספי היטל השמירה יופקדו בקרן ייעודית, שתשמש אך ורק לצרכי מימון שירותי השמירה. סעיף כזה לא נכלל בחוק העזר בענייננו.

26. בסעיף 15 לחוזר, שעסק בתחשיב החיוב, נקבע כי יש לבססו על אומדן הוצאות מול הכנסות, כמו גם על השינויים הצפויים בשנים אלו, לאורך השנים שעבורן הוכן התחשיב. עוד נקבע כי על הרשות המקומית לבדוק ולנכות סיוע ממקורות נוספים, כגון ממשלתיים, ארגוניים, ציבוריים וכדומה.

ב(3) הגביה הבלתי חוקית בתקופת התביעה

27. מהאמור לעיל ברור כי תכלית האגרה שהעיריה גובה מחברי הקבוצה - לשמירת הרכוש באזורי תעשייה או מסחר - מנוגדת להוראות חוזרי מנכ"ל משרד הפנים, העוסקים במפורש בגבייה לפרק זמן מוגבל, ומחושב בזehירות ומראש, למנוע סכנות פח"ע חריגות לכלל התושבים.

28. עוד ברור, כי הותרת תעריפי האגרה (צמודים או לא צמודים למדד) על כנם, מנוגדת גם להוראות חוזר 3/06 המחייב לבחון מחדש את התעריפים שנקבעו בחוק העזר לאחר חמש שנים.

29. דזק, אפילו אם העיריה היתה מתקינה וגובה אגרות שמירה החל משנת 2002, במדוקדק בהתאם לחוזר מנכ"ל משרד הפנים, ולא היא, הרי לאור השיפור במצב הבטחוני המשך הגביה אינו מוצדק עוד. ולכל הפחות, חייבת היתה לבחון מחדש את עצם הגביה ולעדכן את שיעוריה.

30. להשלמת התמונה יוזכר כי סעיף 29(249) לפקודת העיריות מקנה לעיריה סמכות כללית לדאוג בין היתר לשמירת בריאות הציבור והבטחון בתחומה. פעולות כאלה אכן חשובות ומבורכות. אולם בהתאם לדין ולהלכה הפסוקה, העיריה אינה מוסמכת לכסותן מאגרות שמירה, אלא מתקציב הארנונה השנתית, או ממקורות חוקיים אחרים (כפי שאכן עשו הרשויות המקומיות בגבולות יכולתן כל השנים).

31. ואכן, בענין מלינובסקי (29.12.09) נפסק - בין היתר לאור הלכה פסוקה קודמת - כי אין בפקודת העיריות מקור המסמיך את העיריה לנקוט פעולות שכאלה, וכי סעיף 29(249) לפקודת העיריות מטיל עליה סמכות כללית לדאוג (בין היתר) לשמירה על שלום הציבור בתחומה, אשר אינה כוללת הסמכה להקים כוח שיטור לענייני פח"ע, ולכלול בו חובת תשלום. עוד נפסק, כי לא זו בלבד שחוקיות ההקמה של "מילציה חמושה" מוטלת בספק מדעיקרא, אלא שמשרד הפנים נהג בחוסר סבירות עת קבע את המדיניות שאפשרה התקנה ואישור של חוקי עזר כאלה, מבלי שנקבעו למשל אמות מידה ברורות לאופן הפעלת הכוחות העירוניים והתיאום בינם ובין המשטרה וגורמים ארציים.

32. מטעמים אלה ועל בסיס "עקרון החוקיות", המכתיב כי אין הרשות המקומית רשאית לעשות אלא רק מה שהמחוקק הסמיך אותה במפורש, קבע בית המשפט העליון כי אפילו אם מבחינה תאורטית יתכן כי הרשות המקומית רשאית להתקשר בהסכם עם גוף אבטחה מקצועי לשירותי שמירה שוטפים, ולממן זאת באגרה שתוטל בחוק עזר, הרי שלא כאלה היו חוקי העזר שהותקנו בהתאם לחוזרי המנכ"ל הנ"ל [סעי' מ"ט-נ, נ"ה לפסק-הדין]. לפי שכך ולאור השיפור במצב הבטחוני במשך השנים, לצד העובדה כי באגרות השמירה נעשה שימוש לשמירת הסדר הציבורי וכיוצא באלה שירותים שעל העיריה לממן מארגונה, הורה בית המשפט העליון כי חוק העזר לשמירה בחולון יתבטל עד לצאת שנה זו.

33. דברים אלו יפים על משקל קל וחומר, הואיל וחוק העזר לא הותקן בהתאם לחוזרי המנכ"ל, שכאמור הדגישו כי עניינם איננו בפעילות שגרתית של העיריה בשירותי שמירה ואבטחה, שאותם עליה לממן מכספי הארגונה המכסים את כל השירותים העירוניים [ר' גם סעי' ד' לפסה"ד], אלא נועדו לממן רכישת שירותים למניעת פעילות חבלנית עויינת וחריגה בזמן קצוב שכמוהו כמלחמה.

34. חשוב לציין, כי העתירה בענין מלינובסקי הוגשה בחודש 9/06 וכי ניתן בה צו-על-תנאי כבר בחודש 2/08 (לאחר דיון שני מתוך ארבעה באותו ענין).

35. עוד חשוב לציין, כי חוק העזר דנא אינו תחום בזמן, לא ברור אם הוכן עבורו תחשיב, וקרוב לוודאי שאפילו הוכן תחשיב (דבר המוכחש) הרי שלא הוכן ואו לא עודכן כנדרש, מה גם שהוא לוקה מעיקרו בכך שהוא מכוון להטיל את האגרה בגין שמירה על רכוש ובאופן מפלה מבעלי נכסים אחרים.

36. ואכן, בענין נס ציונה (מיום 3.8.10) אישרה כב' השי' רונן מבית המשפט לעניינים מינהליים בת"א תובענה ייצוגית לחשבת אגרות שמירה שנגבו מכוח חוק עזר דומה, תוך שהיא עומדת על תמצית ההלכה בענין מלינובסקי ועל יישומה הפשוט יחסית על עובדות המקרה, לאור כך שגם שם האגרה נועדה בפועל לפעילות שאיננה התמודדות קצרת-מועד עם איומי פח"ע חריגים, אלא פעילות אבטחה והתמודדות עם פשיעה או ונדליזם באופן שוטף [עמ' 8-9 להחלטת כב' השי' רונן]. בנסיבות כאלה, קבעה, ישנו סיכוי גבוה לקבלת התובענה הייצוגית:

"מפס"ד מלינובסקי עולה, כפי שהובהר לעיל, כי קיים ספק אם עירייה מוסמכת בכלל לקיים כוח שמירה חמוש, לצורך התמודדות עם פעילות חבלנית עוינת. בית המשפט העליון הותיר בפסק הדין שאלה זו ב"צריך עיון". אולם, מפסק הדין עולה בבירור, כי אם העירייה מוסמכת לתקיים כוח כזה, ואם היא גובה בקשר עם הפעלתו היטל מיוחד, הרי ההיטל צריך לשמש רק את פעולות השמירה המיוחדות, ולא פעילויות אחרות שחובה על העירייה לספק אותן, ולממן אותן מהארגונה שהיא גובה.

... המימון של סירת כזאת, שפועלת בעיקר בשמירת הסדר הציבורי (ורק אם וככול שיש בכך צורך היא מתערבת באירועים ביטחוניים), אינו יכול להיות באמצעות היטל שמירה, אלא יש לממן פעילות כזו מכספי הארגונה, שתושבי העיר משלמים באופן קבוע לעירייה.

... גם ביחס לחוק העזר של נס ציונה, יש מקום לבחון האם הוא נועד לספק שירותי שמירה מיוחדים, והאם בפועל רק שירותי שמירה כאלה מומנו באמצעותו. אם התשובה היא שלילית, ומדובר בפעולות שהעירייה חייבת ממילא לספק מכספי הארגונה, הרי שקיים סיכוי סביר כי בקשת המבקש לאישור התביעה כתביעה ייצוגית תתקבל בהקשר זה" [עמ' 7-8 להחלטה].

37. בענין נס-ציונה הוסיף בית המשפט והדגיש, כי במידה ואכן כספי האגרות או חלק מהן שימשו לפעילות אבטחה שוטפת, יהיה מקום להורות על השבה לחברי הקבוצה, שכן העיריה באותו מקרה נמנעה מלעשות שימוש בפריבילגיה המיוחדת של הודעה על הפסקת הגביה בתוך 90 ימים [שם, עמ' 10-11].

38. לאור כל האמור לעיל לא נותר עוד צל של ספק, כי העירייה גבתה בתקופת התביעה את אגרת השמירה מחברי הקבוצה בחריגה מסמכות ושלא למימון זמני של שירותי ביטחון חריגים למניעת פח"ע. העובדה כי המצב הבטחוני החריג חלף זה מכבר; כי האגרה נועדה לשמירת רכוש באזורי מסחר ותעשייה כנגד פעילות עבריינית; כי התעריף לא השתנה; כי היא נבנית רק מחלק מהעסקים, בנוסף לארנונה; כל אחת מאלה, ובוודאי בהצטברן זו לזו, מקימות חזקה כי בתקופת התביעה הגביה נעשתה בחריגה מסמכות, בחוסר סבירות ובאפליה לרעה של חברי הקבוצה. כל זאת בניגוד לדין ולהלכה הפסוקה, בניסיון להגדיל את הכנסות העירייה במעין תוספת ארנונה מוסווית, או מס-גולגולת או מס-עסקים סלקטיבי (השווה: רע"א 11304/03 כרטיסי אשראי נ' עיריית חיפה נבו; בג"ץ 4225/95 לקסן (ישראל) בע"מ נ' עיריית אילת פ"ד נח(5) 499; רע"א 3784/00 שקס בע"מ נ' מועצת עיריית חיפה פ"ד נ"ז(2) 481).

39. **בנסיבות אלה יש להשיב לקבוצה את האגרות שנגבו בניגוד לחוק, בתקופת התביעה המרבית שנקבעה בסעיף 21 לחוק התובענות, כמו גם להפסיק את הגביה הבלתי-חוקית לאלתר.**

40. המבקשת עם זאת מקווה, כי בשונה מעיריית חולון ומעיריית נס-ציונה, עיריית באר-שבע תמהר ותקבל על עצמה את הוראות הדין וההלכה הפסוקה (לרבות במקרים דלעיל), ותודיע על הפסקה הגביה, לטובת כלל הציבור, ההגנה על שלטון החוק והחיסכון בזמן שיפוטי יקר.

ד. עילות התביעה

41. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, להלן עילות התביעה נגד המשיבה בהתבסס על דברי חקיקה שונים, עקב כך שהתקינה את חוק העזר לשמירה שלא כדין וגבתה את האגרות שלא לתכליתן ולתקופה בלתי-מוגבלת.

ד(1) דיני עשיית עושר ולא במשפט

42. המשיבה חייבת להשיב לחברי קבוצה את כל הכספים שנגבו ביתר ושלא כדין מכוח סעיף 1(א) לחוק עשיית עושר ולא במשפט התשלי"ט-1979 (להלן: "חוק עשיית עושר"). המשיבה הינה רשות ציבורית, האמורה להקפיד על ניהול תקין ומקצועי ולא לגבות כספים שלא כדין (ת.א. (ת"א) קופת חולים נ' עיריית ת"א, נבו; ע"א 1761/02 רשות העתיקות נ' מפעלי תחנות בע"מ, נבו; ע"א 546/04 עיריית ירושלים נ' שירותי בריאות כללית, נבו).

43. יודגש כי המשיבה לא תוכל להיות פטורה מהשבה מכוח סעיף 2 לחוק עשיית עושר, נוכח חסרון הכיס שנגרם לקבוצה ונסיבות הגביה כמתואר לעיל. מאידך גיסא, להשבת הכספים יסוד מרתיע ומחנך, המגשים עקרון חשוב בדיני תובענות ייצוגיות, ובפרט בגין גביה מינהלית בחריגה מסמכות (השווה: ת"צ (מרכז) 17302-07-10 ארבל נ' מועצה מקומית אליכין, נבו). ההשבה גם תגביר את אמון הציבור ברשויות השלטון ובשלטון החוק, תכלית חשובה נוספת בדיני המס ובפרט במסגרת הייצוגית (השווה: ת.א. 1690/01 משה רוני נ' מועצת עיריית בת-ים נבו; יי פרידמן בספרו הנ"ל מעמ' 877).

ד(2) עילות תביעה מדיני חובת תום הלב הכללית ומתחום המשפט המינהלי

44. כרשות שלטונית המוסמכת לגבות תשלומי חובה, על העירייה מוטלת חובה מוגברת לנהוג בהגינות ובתום לב כלפי הציבור, שמקורה גם בסעיף 61(ב) לחוק החוזים (חלק כללי), התשלי"ג-1973 וגם בהלכה הפסוקה, המדגישה את חובת ההגינות המוגברת שחלה עליה. שמירת חובות אלה קפדנית יותר, לאור ההגנה החוקתית על קניין התושבים וההלכה שגביית תשלומי חובה בחריגה מסמכות מהווה פגיעה קשה ותמורה בשלטון החוק (בג"ץ 170/87 אסולין ואח' נ' ראש עיריית קרית גת פ"ד מב(1) 678; עע"מ 3874/02 עיריית חדרה ואח' נ' חברת שיקרצי תעשיות בע"מ פ"ד נח(5) 877).

45. בנוסף הגביה מהווה חוסר סבירות קיצונית /או משיקולים זרים, בניסיון להגדיל את ההכנסות במעין ארנונה-מוסווית או מס-גולגולת מודרני.

ד(3) עילות תביעה על פי פקודת הנזיקין

46. מעשיה ומחדליה של העיריה מהווים גם עוולות כהגדרתן בפקודת הנזיקין [נוסח חדש] (לעיל ולהלן: "פקודת הנזיקין") מסוג הפרת חובה חקוקה /או רשלנות.

47. הפרת חובה חקוקה – הואיל והכספים נגבו בחריגה ממסגרת ההסמכה בניגוד לסעיף 1 של חוק יסוד: משק המדינה, וכן ל-"דיני ההקפאה" האוסרים גביה מוסווית או עקיפה של ארנונה, והואיל ובשל כך נגרם אותו הנזק (גביה ביתר) שהחובה החוקית נועדה למנוע.

48. רשלנות – הואיל והתקנת חוק העזר /או המשך הגביה מכוחו והשימושים שנעשו בה מנוגדים, לכל הפחות, לחובת הזהירות והמיזמנות הסבירה המוטלת על רשות מקומית הגובה כספים. קל וחומר לאחר החלטת בג"צ בענין מלינובסקי משנת 2008 ולאחר פסק-הדין בסופו של ההליך עצמו. בכך נגרם לחברי הקבוצה נזק קונקרטי בדמות החיובים ששלחה אליהם המשיבה.

ה. האינטרס הציבורי הינו לחייב את המשיבה בהשבה

49. לאור המסכת העובדתית והמשפטית שהוצגה לעיל וחובת תום הלב המוגברת שחבה המשיבה כרשות שלטונית, קיים אינטרס ציבורי ראשון במעלה להורות למשיבה להשיב לאלתר את כל הגביה ביתר.

50. בעמ"נ 227/04 פרץ בוני הנגב-אחים פרץ בע"מ ואח' נ' עיריית בית שמש נבו, נפסק שהציבור בכלל והמערערות בפרט רשאים היו לצפות כי הרשות תנהג כדין. אם לא כך נהגה, מוטל עליה להשיב את שקיבלה. ככל שהרשות תדע שיוטל עליה להשיב כספים שגבתה מהאזרח שלא כדין, כך תגבר מצידה המודעות לזהירות ולאחריות הנדרשת בגביית תשלומי חובה.

51. בע"א 5242/04 עיריית בית-שמש ואח' נ' רוטשטיין נבו, נקבע כי בשאלה, האם חיוב הרשות בהשבה יהיה בלתי-צודק, יש לבחון תחילה את תום-ליבה של הרשות בביצוע הגביה, וכאשר המדובר בהטלת תשלום חובה במקרה גבולי, עליה לנקוט במשנה זהירות ואחריות.

בנסיבות הענין לא מדובר במקרה גבולי כלל והמשיבה לא תוכל לטעון לתום לב, בפרט ביחס לתקופה שלאחר מתן ההחלטות השיפוטיות הברורות, בענין מלינובסקי ובענין נס-ציונה.

52. המבקשת תטען מראש כי במקרה דנן המשיבה תהיה מושתקת ומנועה מלטעון כל טענה נגד חובת השבה מלאה של הכספים שגבתה ביתר ובחריגה מסמכות, לאור הפגיעה הממושכת והעקבית בקבוצה בשלטון החוק בכלל, אשר הקבוצה תסומה מראש מלקבל את מלוא הסעד המגיע לה, מפאת סעיף 21 לחוק התובענות (השווה: פס"ד לה נסיונל; וכן בענין רשות העתיקות ובענין שרותי בריאות).

53. בנסיבות הענין, המשיבה נהגה כמי שרמזור אדום כבר מתקרב אליו ואף על פי כן, התעלמה מקריאות אזהרה ברורות ומפורשות של בית המשפט העליון ובהמשך גם של בית המשפט המחוזי בתל-אביב.

ו. סכום ההשבה לקבוצה

54. הנה כי כן, על העירייה להשיב את מלוא אגרת השמירה שגבתה מחברי הקבוצה, במלוא תקופת ההשבה המוגבלת שנקבעה בסעיף 21 לחוק התובענות, היינו 24 החודשים שקדמו למועד הגשת התובענה.
55. מהדוחות הכספיים של העירייה לשנת 2008 עולה כי באותה שנה העירייה גבתה אגרות שמירה בסך של כ- 735,000 ש"ח. לפיכך סכום התביעה בתקופת זמן כפולה נאמד בסך של כ- 1,470,000 ש"ח (קרן), לפחות, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית בהתאם לחוק הריבית, עד מלוא ההשבה בפועל.
56. בידי המבקשת אין בשלב זה נתונים שלמים אודות היקף הגביה בתקופת התביעה, אשר מטבע הדברים מצויים בידי העירייה, וככל שיידרש ניתן יהיה לתקן את סכום התביעה המדויק.

ז. התובענה מתאימה למסגרת הייצוגית

57. בית המשפט הנכבד מתבקש לאשר תובענה זו כתובענה ייצוגית לפי סעיף 3 לחוק התובענות.

ז(1) תובענה לפי חוק התובענות

58. בסעיף 3(א) קובע חוק תובענות ייצוגיות:
"לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה".
59. בסעיף 11 לתוספת השניה נקבע כי אחת התביעות שניתן בגינן לבקש אישור תובענה ייצוגית היא:
"תביעה נגד רשות להשבת סכומים שגבתה שלא כדין, כמס, אגרה או תשלום חובה אחר".
60. מכאן שהמסגרת הדיונית הראויה לברור תביעה זו הינה תובענה ייצוגית בהתאם לחוק זה.

ז(2) מן הכלל אל הפרט

61. בבחינת התובענה נשוא בקשה זו נראה שאין כל מניעה לעשות שימוש בחוק תובענות ייצוגיות כמסגרת דיונית ולאשרה כתובענה ייצוגית. מרכז הכובד של התובענה מצוי בתביעה כספית להשבה, הנובעת בין היתר מעילות של עשיית עושר ומהעובדה שהרשות המנהלית גבתה כספים בחריגה מסמכות ובאפליה.
62. המבקשת תטען שהוכיחה, לפחות במידת הצורך לקבלת בקשה זו, כי מעשי העירייה נעשו לכל הפחות מתוך זלזול או העדר שימת לב כראוי וכנדרש להוראות הדין, מצד רשות שלטונית הגובה תשלום חובה.

ז(3) גודלה של הקבוצה מצדיק הגשת התובענה כתובענה ייצוגית

63. המבקשת מבקשת לייצג במסגרת התובענה את כלל משלמי האגרות בבאר-שבע, שלכאורה כולם חויבו לשלם לעירייה אגרות שמירה בחריגה מסמכות, בחוסר סבירות ובאפליה כמוסבר לעיל.
64. היקפה וגודלה של קבוצה מצדיק את הדרך של תובענה ייצוגית ואף לא קיימת דרך אחרת להושיב את כל הצדדים הנוגעים בדבר במסגרת משפטית חולמת ויעילה, שיתכן ואף ניתן יהיה למצוא בה פתרון שאינו מחייב הכרעה שיפוטית דווקנית במחלוקת.
65. יתירה מכך, גודלה של הקבוצה לא מאפשר מבחינה מעשית לצרף את כל חברי הקבוצה במסגרת תביעה רגילה, ויש בכך טעם נוסף אשר מצדיק את הגשת התובענה בדרך של תובענה ייצוגית.

66. בכך גם מוגשמת תכלית התובענה הייצוגית, לאפשר לאדם או לקבוצת אנשים, שזקוקו של כל אחד מהם הינו קטן יחסית, לתבוע בשם כל הנפגעים האנונימיים שסכום תביעתם הכולל הינו גבוה ביותר לאור ריבוי מספרם, ואילו כל אחד מהם עלול להירתע מהגשת תביעה פרטית בשל הטרחה וההוצאות הכרוכות בכך, מול הסכום הקטן יחסית של הנזק הפרטי (השווה: ת.א. (ת"א) 1782/01 **הרסקו נ' עיריית ת"א**, נבו; ת.צ. (מרכז) 10-03-1260 **ברוך נ' עיריית רעננה**, נבו).

4) שאלות מהותיות של עובדה ומשפט משותפות לכלל חברי הקבוצה ויוכרעו בתובענה לטובתה

67. השאלה העיקרית (אם לא היחידה) השנויה במחלוקת בתובענה: האם המשיבה גבתה כדין או שלא כדין את אגרת השמירה מחברי הקבוצה, היא שאלה מהותית ומשפטית באופיה, המשותפת לכל חברי הקבוצה המיוצגת. למעשה, ספק אם יכולה להיות מחלוקת של ממש בשאלה זו, לאחר פסיקת בית המשפט העליון בענין **מלינובסקי** ופסיקת בית המשפט לעניינים מינהליים בענין **נס ציונה**.

68. למבקשת וליתר חברי הקבוצה עילת תביעה משותפת - בבסיס התובענה עומדת שיטת פעולה זהה של המשיבה כלפי כל חברי הקבוצה ששילמו למשיבה אגרת שמירה.

69. כל השאלות העיקריות לדיון בתובענה זו מתנקזות לשאלה אחת, הנוגעת באופן זהה לכל חברי הקבוצה המיוצגת וכוללת את כל מרכיבי עילת התביעה. אף אם ייתכנו הבדלים קלים בין פרטים בודדים מתוך הקבוצה המיוצגת (דבר המוכחש), ההלכה היא כי הפרות המבוצעות באופן שיטתי ואחיד, אף אם לא במסמך אחד בלבד או בבת אחת, עומדות בגדר הדרישה לקיומה של עילה משותפת (ראה למשל ת.א. (נצרת) 785/98 **זילברשלג עיטל נ' אל על נתיבי אויר לישראל בע"מ** נבו). מעבר לכך, גם לא נחוצה זהות מוחלטת בכל השאלות הטעונות הכרעה עובדתית או משפטית, ודי בכך שהשאלות העיקריות תהיינה משותפות לחברי הקבוצה (רע"א 8268/96 **רייכרט נ' שמש** (פ"ד נה(5) 276 בעמ' 296).

70. המבקשת תוסיף שגם ההשבה תהיה קלה ונוחה בדרך של חישוב אריתמטי פשוט. בעובדה שייתכן ויושבו סכומים שונים לחברים שונים בקבוצה אין כדי להגביל או להקשות על אישור התובענה כייצוגית (בשא (ת"א) 31032/06 **סריגי שלום מ' נ' עיריית תל-אביב** נבו).

71. ההלכה גם קובעת, כי אין חובה שסכום ההשבה לכל תובע או חבר בקבוצה יהיה זהה, אלא די בכך שניתן סעד הצהרתי על חובת ההשבה ונקבע העקרון לפיו על המשיבה לחשב אותה בפועל (פס"ד **סריגי שלום** הני"ל; ת"א (ת"א) 16/97 **זימבר נ' עיריית ת"א** (דינים-מחוזי, לב(2) 507); ת.א. (ת"א) 2328/99 **טיומקין נ' עיריית ת"א** נבו; ע"א 1977/97 **ברזני נגד בזק** פ"ד נה(4) 584, בסעיף 28 לפסק-הדין).

5) התובענה הייצוגית היא הדרך העדיפה, המוצדקת וההוגנת להכרעה במחלוקת

72. המבקשת תטען שדי בכך כי לחלק מחברי הקבוצה אין כדאיות כלכלית לתבוע את זכויותיהם בתובענה רגילה ו/או כי מדובר בקבוצה גדולה, שסבלה מאותה פגיעה שיטתי, כדי לקבוע שתובענה ייצוגית תהיה הדרך המוצדקת והעדיפה ביותר להכרעת המחלוקת בנסיבות הענין. המשיבה פגעה בקניינם של חברי הקבוצה כתוצאה משיטת פעולה זהה ואחידה, והדרך ההוגנת ביותר בנסיבות אלה תהיה פעולה קולקטיבית של כל חברי הקבוצה בתובענה הייצוגית. כפי שיפורט להלן, אין ספק שתובענה ייצוגית הינה הדרך העדיפה, המוצדקת, ההוגנת וגם היעילה ביותר להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין.

73. כאמור, המשיבה גבתה ביתר מהמבקשת בתקופת התביעה כ- 9,904 ש"ח (קרן), ומחברי הקבוצה בכללותם, על דרך האומדן, לפחות כ- 1,470,000 ש"ח (קרן). ניהול תובענה נפרדת בידי כל תובע בנפרד יהיה כרוך בעלויות גבוהות עשרות מונים מניהול תובענה ייצוגית אחת זו, גם לכל אחד מחברי הקבוצה הגדולה, גם למשיבה ובעקיפין לכלל תושביה, וגם למערכת המשפט, קרי, לציבור כולו.
74. מקרה שבו מספר חברי הקבוצה הינו גדול וסכום תביעה כל בודדת קטן יחסית הינו "טיפוסי" מטבעו לניהול תובענה ייצוגית, ובכך מוגשמת מטרה חשובה של מכשיר דיוני זה, להעניק תרופה לחברים רבים בציבור רחב של תובעים רבים, הזכאים כולם לאותו סעד עקרוני בגין הגביה בחוסר סמכות. קל וחומר, לאור **תקופת ההשבה המקוצרת מאוד** שנקבעה בסעיף 29 לחוק תובענות ייצוגיות.
75. תובענה ייצוגית בנסיבות אלה גם תחסוך זמן שיפוטי יקר ומשאבים מיותרים שיושחתו לריק אם ינוהלו במקומה תביעות פרטיות נפרדות, וגם תמנע חשש מהחלטות סותרות בהליכים דומים.
76. בנוסף, הפער ביחסי הכוחות בין המשיבה ובין הנישום הטיפוסי מהווים שיקול נוסף להכרה בתובענה כייצוגית. כידוע, קיים חשש ממשי לקושי בניהול תביעות נגד רשויות המינהל: גופים התלויים בחסדן יחסו להגיש נגדה תביעות ואילו יחידים יתקשו לממן את ההליך היקר. חוסר האיזון בין השחקנים הפועלים בזירה הינו אחד השיקולים הנכבדים לאישור תובענה ייצוגית, שתכליתה גם **אכיפת הדין ומניעת פעולות בניגוד לחוק** (ראה למשל: רע"א 3126/00 א.ש.ת. נגד מדינת ישראל, פ"ד נו (3) 220).
77. עוד יצוין כי אדם מן היישוב על-פי רוב אינו בקי בבדיקת התשתית החוקית הכרוכה בבדיקת החיובים העירוניים השונים שבהם הוא מחויב, אלא הוא רשאי להניח כי הם נדרשים ונגבים מכוח חקיקה או חקיקת-משנה כשרה ותקפה, שנבדקה ונבחנה קודם לכן ומעת לעת על-ידי המשיבה, הן במישור העובדתי והן במישור הדין המשפטי המעודכן. שיקול זה תומך, מחד גיסא, בהגשה של תובענה ייצוגית שבה ניתן לברר ביעילות המרבית את המחלוקת, ומאידך גיסא, בהגשתה על-ידי או לפחות באמצעות עורכי-הדין המתמחים בתחום המשפטי הרלבנטי (ת"מ (ת"א) 113-09 מלר נ' עיריית מודיעין-מכבים-רעות ואח', נבו). גם לא יעלה על הדעת לדרוש מכל חברי הקבוצה לבדוק בכל פעם מחדש את החיובים המתקבלים אצלם באופן שוטף ותדיר, אל מול מקורות הדין המסמך או השינויים בהלכה הפסוקה (השווה: ת.א. (י"ם) 1114/99 אליהו שוקרון ואח' נ' עיריית ירושלים, נבו).
78. בנוסף יש להביא בחשבון את האופי החמור של הפרת החוק מצד המשיבה, שהיתה צריכה להימנע מהגביה הבלתי-חוקית מראש, או לכל הפחות, לתדול ממנה מיד עם הינתן פסק-דינו של בית המשפט העליון בענין **מלינובסקי**, אם לא זמן ניכר עוד קודם לכן.

ז(6) קיים יסוד סביר להניח כי התובעת ובאי-כוחה מייצגים בדרך הולמת את כל חברי הקבוצה

79. קיים יסוד סביר שהמבקשת המחזיקה בנכס באזור מייצגת בדרך נאמנה והולמת את עניינם של חברי הקבוצה וללא ניגוד עניינים, מקום שמדובר בהשבת אגרות השמירה שהמשיבה גבתה בחריגה מסמכות ובאותו שיעור (ככל שידוע למבקשת) מכלל חברי הקבוצה.
80. ב"כ המבקשת הח"מ הינם כשירים לייצג בדרך הולמת את עניינה של המבקשת ושל הקבוצה המיוצגת.

81. משרד הח"מ עוסק במיסוי המוניציפאלי ותשלומי חובה לרשויות מקומיות וזהו תחום מומחיותו ועיסוקו הכמעט בלעדי. למשרד ניסיון מוכח בליטיגציה בתחום זה, ומייצג חברות וגופים מובילים במשק ואף נכסים השייכים למדינה (מכוח הרשאת היועץ המשפטי לממשלה). רבים מעוה"ד במשרד בעלי השכלה והכשרה נוספת, בפרט כלכלנים, ועו"ד איתי כהן העומד בראשו הוא גם רואה-חשבון. למועד זה, המשרד הגיש יותר מעשר בקשות לאישור תובענות ייצוגיות נגד רשויות מקומיות. חלקן עוד מתנהלות, אחדות בהליכי מו"מ לפשרה או ממתנות להכרעה, וארבע הובילו להודעה על הפסקת הגביה (ת.צ. (מרכז) 1260-03-10 ברוך נ' עיריית רעננה; ת.מ. (ב"ש) 102/09 דדון נ' עיריית אשדוד; ת.מ. (ת"א) 123/07 שרית חבה נ' עיריית בת ים; ת.מ. (נצרת) 5/08 פרג'ון נגד עיריית טבריה).

למשרד גם הישגים משפטיים בולטים בנושאי מיסוי מוניציפאלי, לדוגמה:

(א) בתחום הארנונה

ת.צ. (מרכז) 1260-03-10 ברוך נ' עיריית רעננה (28.7.10) – העיריה הודיעה על הפסקת גביית ארנונה בהעלאה חריגה שהחלה בה ללא אישור השרים. יצוין כי בית המשפט ראה לנכון להעיר כי הח"מ ניהלו את ההליך דשם "מתחילתו בדרך הגונה ועילה" (ס' 15 לפסה"ד).

ע"א (מחוזי ת"א) 689/00 עיריית יהוד נ' התעשייה האווירית לישראל בע"מ – הפחתת חיובי ארנונה מופרזים שהוטלו על התעשייה האווירית ביהוד, בשל חוסר סבירות.

ע"א 8588/00 עיריית עפולה נ' בזק; ע"א 4335/01 עיריית צפת נ' בזק – ביטול סיווג בלתי-חוקי בצו הארנונה של עיריית עפולה וצפת בנוגע לחברות ממשלתיות וקביעת הלכות חשובות בדיני הארנונה.

ת.א. 2483/00 אייס קנה ובנה נ' עיריית ירושלים; ת.א. 2206/00 בנק טפחות נ' עיריית ירושלים; ת.א. 2517/00 בנק יהב נ' עיריית ירושלים – השבת כספים שנגבו ביתר וביטול תעריפים בלתי-חוקיים בארנונה לבנקים ורשתות שיווק בירושלים.

עמ"נ 19/04 מבטחים מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ נ' עיריית דימונה – ביטול חיוב בלתי-חוקי של קרנות הפנסיה בארנונה בסיווג כאילו היו חברות ביטוח וקביעת סיווג הנכון; קביעה תקדימית כי נכס ריק יחויב בסיווג הזול ביותר מבין השימושים המותרים כדן.

ע"א (ת"א) 2828/03 שלמה מומן נ' עיריית רמלה – בית המשפט המחוזי קיבל ערעור שהוגש על פסק דינו של בית המשפט השלום וקבע כי תוספת לארנונה אין בכוחה לשנות את בסיס המס ולכן אין להביאה בחשבון לצורך עדכון תעריפי הארנונה בשנה העוקבת ומדי שנה.

עמ"נ 264/05 רשות שדות התעופה נ' עיריית הרצליה – ביטול חיוב שטחי מעבר, דרכים ושטחים סלולים בשטחי שדות התעופה בהיותם "רחוב", אשר הנהנה העיקרי ממנו הינו הציבור.

ת.מ. 102/09 חיים וליז דדון נ' עיריית אשדוד – בקשה לאישור תובענה ייצוגית בגין חיוב בלתי חוקי של שטחי חניה המשמשים מבני מגורים. בעקבות התביעה המשיבה הודיעה כי תחדל מהגביה.

(ב) בתחום האגרות וההיטלים:

ת.מ. 123/07 שרית חבה נ' עיריית בת ים – בקשה לאישור תובענה ייצוגית שבעקבות הגשתה העירייה פסקה מגביית "אגרת מיכלי אשפה" בניגוד לחוק (בשיעור של כ- 7 מליון ש"ח לתקופה של שנתיים) ונפסקו גמול לתובעת ושכ"ט עו"ד בשיעור של כ- 420,000 ש"ח.

ת.א. 2518/00 שירותי בריאות כללית נ' עיריית תל אביב – העירייה חויבה בהשבת אגרת פינוי אשפה שגבתה שלא כדן, בסך של עשרות מיליוני ש"ח (!).

רע"א 3746/05 אהוד לדר ואח' נ' עיריית הרצליה – התקבל בביהמ"ש העליון ערעור שישה בעלי דירות בהרצליה, כי אינם חבים בהיטל סלילת כביש ומדרכה, שכן רכשו דירה באזור מפותח והיו רשאים להניח כי העירייה גבתה את ההיטלים כאשר אלו התגבשו לראשונה. עוד נפסק כי הריסה וסלילה מחדש של כביש ומדרכה אינן מהוות "סלילה ראשונה" לצורך הטלת חיוב בהיטלים.

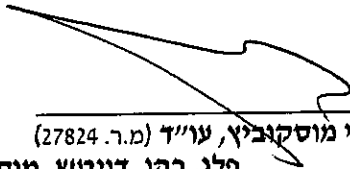
ח. הסמכות

82. לבית המשפט הנכבד סמכות עניינית לדון בתובענה מתוקף הוראות חוק תובענות ייצוגיות וחוק בתי משפט לעניינים מנהליים, התש"ס-2000, הואיל ומדובר בתביעה ייצוגית נגד "רשות".
83. לבית המשפט הנכבד גם סמכות מקומית, בהתאם לתקנה 3 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (החלות מכוח תקנה 29 לתקנות בתי משפט לעניינים מנהליים (סדרי דין), תשס"א-2000).

ט. סוף דבר

84. לאור האמור לעיל בבקשה זו, אין ספק כי אישור התובענה כייצוגית ישרת את המטרות שלשמן הוגשה.
85. בקשה זו נתמכת בתצהיר של הגב' לובה קרני, מנהלת הכספים של המבקשת.
86. בית המשפט הנכבד מתבקש אפוא לאשר את התובענה כייצוגית ולהורות כמבוקש בפתיח לבקשה זו.
87. כמו כן יתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבה בהוצאות בקשה זו, לרבות גמול למבקשת ושכ"ט עו"ד ומע"מ בגינו כדין.
- מן הדין ומן הצדק להיעתר לבקשה.

שלומי אבני, עו"ד (מ.ר. 25023)

עדי מוסקוביץ, עו"ד (מ.ר. 27824)
פלג, כהן, דויטש, מוסקוביץ - עורכי דין
ב"כ המבקשת

2 לדצמבר, 2010